

Tillstånd och upplysning

ADAMA Registrations B.V.  
P.O. Box. 355  
NL-3830 AK Leusden  
Netherlands

# Ansökan om nöddispens på växtskyddsområdet för Glypper

## 1. Beslut

Kemikalieinspektionen beviljar ansökan om dispens från kravet på produktgodkännande för nedanstående produkt.

Produktnamn	Glypper
Regnr	5519
Gäller från och med	31 augusti 2023
Gäller till och med	31 oktober 2023

Den som använder Glypper ska uppfylla de kunskapskrav som gäller för användning av växtskyddsmedel i klass 2 L.

Specificerade användningsvillkor framgår av beslutsbilagan.

## 2. Beskrivning av ärendet

Vi fick in er ansökan om dispens den 22 augusti 2023.

Sökande	ADAMA Registrations B.V. P.O. Box. 355 NL-3830 AK Leusden Netherlands
Typ av dispens	Begränsad och kontrollerad användning vid nödsituation
Produktnamn	Glypper

Produktens registreringsnummer	5519
Verksamma ämnen	Glyfosat <sup>1</sup>
Funktion	Herbucid
Sökt användningsområde	Mot grönskott och axgroning i odlingar av råg, rågvete, vete, korn och havre. Skörden avses för foderändamål och framställning av etanol för tekniskt bruk.

Livsmedelsverket har gjort en bedömning av resthalter samt risken för konsumenter. Ni har fått möjlighet att lämna synpunkter på bedömningen.

## 2.1 Era motiv till ansökan om dispens

Ni ansöker om dispens för herbiciden Glypper under perioden 2023-08-31—2023-10-31, på grund av ogynnsamma och oförutsedda väderförhållanden.

Det torra och varma vädret i maj och juni gjorde att vårspannmålen inte bestockade sig och blev gles och kort. I normala fall bestockar sig grödan så att sidoskott och huvudskott mognar av jämnt vid tidpunkt för skörd. När regnet sedan kom i juli ledde det till mycket bestockning, det vill säga att mycket grönskott bildades. Därigenom blir det en ojämn mognad av huvudskott och sidoskott. Det här leder till att grödan inte kan tröskas.

I höstsådd spannmål är problemet i stället att de stora regnmängderna på mogen spannmål gjort att kärnorna börjat gro i axen. Axgroning förekommer nu i alla höstsådda spannmålsslag över hela Sverige. I de västra delarna av landet började dessutom höstsäden lägga sig, när stormen Hans drog in. Där är det nu stor risk för genomväxning av ogräs, förutom grodda kärnor. Det här leder till att grödan inte kan tröskas.

Vissa odlare har möjlighet att ta skörden som grönfoder till nötkreatur, men om skörden ska användas som foder till grisar eller fjäderfå måste den tröskas, eftersom fodret tillverkas av tröskad kärna. Behandlad skördevara får dock inte användas som foder till bland annat fjäderfå.<sup>2</sup> Ni har bedömt att 20 % eller ca 100 000 hektar kan vara i behov av nedvissning med hjälp av glyfosat. Om spannmålen inte går att tröska eller att använda som grönfoder, så blir det en totalförlust för odlaren. Dagsaktuellt pris för foderspannmål är ca 2,20 kr/kg. Det betyder att för varje hektar som inte går att tröska blir det

<sup>1</sup>Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/2364 av den 2 december 2022 om ändring av genomförandeförordning (EU) nr 540/2011 vad gäller förlängning av godkännandeperioden för det verksamma ämnet glyfosat.

<sup>2</sup> Se vidare villkoren i beslutsbilagan, för denna del.

ett intäktsbortfall på mellan ca 7000 och 15 000 kr per hektar, beroende på gröda, område och avkastning.

Det finns inga alternativa sätt att nedvissna grönskott och att avdöda axgroning än genom behandling med glyfosat.

### **3. Tillämpliga bestämmelser**

Ett växtskyddsmedel får endast släppas ut på marknaden och användas om det har produktgodkänts i den berörda medlemsstaten enligt artikel 28 i förordning (EG) nr 1107/2009.<sup>3</sup> Kemikalieinspektionen får dock i särskilda fall ge dispens från kravet på godkännande och tillåta att ett växtskyddsmedel, under högst 120 dagar, släpps ut på marknaden för begränsad och kontrollerad användning, om en sådan åtgärd framstår som nödvändig på grund av en fara som inte kan avvärjas på något annat rimligt sätt. Det framgår av artikel 53 i förordningen.

### **4. Kemikalieinspektionens bedömning**

Förekomsten av stora mängder grönskott och axgroning i spannmål är en fara för livsmedelsproduktionen som vissa år kan uppstå som en följd av exceptionellt väder och är således svårt att värja sig emot.

Kemikalieinspektionen bedömer att den fara för växtproduktionen, som utdragen och riklig nederbörd medför under skördetiden för råg, höstrågvete, höstvete, höstkorn, vårvete, vårkorn, havre och vårrågvete inte kan avvärjas på något annat rimligt sätt och att det rör sig om ett särskilt fall.

#### **4.1 Bedömning av faran**

Ni har visat att det ogynnsamma vädret ger upphov till grönskott och axgroning och att det medför en fara för livsmedelsproduktionen, framför allt genom tillgången till foder.

Åtgärden att bevilja dispens framstår därmed som nödvändig.

#### **4.2 Bedömning av alternativ**

Kemikalieinspektionen bedömer att ni har visat att faran som beskrivits inte kan avvärjas på något annat rimligt sätt än genom dispens för växtskyddsmedlet Glypper för användning mot grönskott och axgroning i

<sup>3</sup> Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 av den 21 oktober 2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG

odlingar av råg, rågvete, vete, korn och havre. Att ge dispens framstår därför som nödvändigt.

### **4.3 Bedömning av särskilt fall**

Dispens får endast beviljas om det rör sig om ett särskilt fall. Särskilt fall kan anses föreligga vid oförutsedda faror som inte kan avväjas med alternativa medel eller metoder. Extremvärdet under sommaren har inte kunnat förutses, och det finns inga andra metoder eller godkända produkter mot bildning av grönskott och axgroning i odlingar av stråsäd. Kemikalieinspektionen bedömer att rekvisit för särskilt fall därmed föreligger för användning mot grönskott och axgroning i odlingar av stråsäd.

### **4.4 Motivering av villkor**

#### **4.4.1 Bedömning av hälso- och konsumentrisker**

Kemikalieinspektionen bedömer att växtskyddsmedlet kan medföra risker för användare. Som användningsvillkor ska vi därför besluta att skyddshandskar ska användas vid hantering av produkten.

Er ansökan omfattar endast att den behandlade grödan ska användas till foder samt etanoltillverkning för tekniska ändamål. Livsmedelsverket bedömer att användningen inte förväntas innebära några hälsorisker för konsumenter vid en dos på högst 0,54 kg glyfosat/ha (motsvarar 0,729 kg/ha av glyfosat som isopropylaminsalt), motsvarande 1,5 liter Glypper/ha. Vid högre dos än 1,5 liter Glypper/ ha bedömer Livsmedelsverket att användningen kan leda till att gränsvärdet för resthalter av glyfosat, som framgår av förordning (EU) nr 293/2013<sup>4</sup>, överskrids i vissa organ hos fjäderfä samt får, om djuren utfodras med den behandlade grödan.

Mot bakgrund av ovanstående beslutar Kemikalieinspektionen att skörden från behandlade grödor får användas för foderändamål och framställning av etanol för tekniskt bruk. Vid högre dos än 1,5 liter Glypper/ha får skörden som avses för foderändamål inte användas som foder till får eller fjäderfä.

---

<sup>4</sup> Kommissionens förordning (EU) nr 293/2013 av den 20 mars 2013 om ändring av bilagorna II och III till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 396/2005 vad gäller gränsvärden för emamektinbensoat, etofenprox, etoxazol, flutriafol, glyfosat, fosmet, pyraklostrobin, spinosad och spirotetramat i eller på vissa produkter

#### **4.4.2 Bedömning av miljörisker**

Kemikalieinspektionen bedömer att växtskyddsmedlet kan medföra risk för växter utanför fältet. Som användningsvillkor föreskriver därför Kemikalieinspektionen att ett anpassat skyddsavstånd ska bestämmas med hjälp av "Hjälpreda vid bestämning av anpassade skyddsavstånd. Lantbruksspruta med bom".

Dispensen får användas även om glyfosat eller salter eller estrar av glyfosat använts på samma fält under våren 2023. Användningen enligt dispensen får inte kombineras med andra användningar av glyfosat eller salter eller estrar av glyfosat på samma fält under dispensperioden och resterande kalenderår 2023.

#### **4.4.3 Slutsats**

Kemikalieinspektionen bedömer att ni har visat att kraven i artikel 53 i förordning (EG) nr 1107/2009 är uppfyllda mot bakgrund av de skäl som redovisats ovan. Kemikalieinspektionen bifaller därför ansökan om dispens under perioden from 2023-08-31 t o m 2023-10-31 (61 dagar).

Livsmedelsverket bedömer att den sökta användningen av växtskyddsmedlet inte förväntas utgöra någon risk för konsumenter.

Er ansökan om dispens ska därför bifallas med de villkor som framgår av bilagan.

### **4.5 Årlig redovisning av mängduppgifter**

För växtskyddsmedel finns krav på redovisning av överlåten mängd för användning på den svenska marknaden. Kravet omfattar även den som innehaft en dispens.

## **5. Att överklaga**

Ni kan överklaga vårt beslut till mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt, men ni ska skicka överklagandet till Kemikalieinspektionen. Ni kan skicka överklagandet med post eller e-post.

#### **Adress**

Kemikalieinspektionen  
Box 2  
172 13 Sundbyberg

#### **E-postadress**

kemi@kemi.se

Vi måste få överklagandet inom tre veckor från den dag då ni tog emot beslutet.

Förklara hur ni vill att beslutet ska ändras och varför. Överklagandet ska dessutom innehålla följande uppgifter:

- Diarienummer och datum för beslutet som överklagas
- namn, företag eller organisation
- personnummer eller organisationsnummer
- postadress och e-postadress
- telefonnummer (hemligt telefonnummer behöver bara lämnas om domstolen begär det)
- om ni har ett ombud ska ni även ange ombudets namn, postadress, e-postadress och telefonnummer.

Vi avgör om överklagandet kommit in i rätt tid och om beslutet ska ändras innan vi skickar det till mark- och miljödomstolen.

## 6. Beslutande

Beslutet har fattats av



Christoffer Hamark  
Beslutande



Björn Isaksson  
Föredragande, handläggare

## Villkor för användning av Glypper - Dispens under perioden 2023-08-31 till 2023-10-31

### Användning och syfte

Gröda/situation	Var/område	Syfte	Behandlingsutrustning/metod	Utvecklingsstadium/tidpunkt	Max antal behandlingar	Minst antal dagar mellan varje behandling	Minst antal dagar mellan sista behandling och skörd	Max dos vid en enskild behandling på den yta som behandlas		Övriga villkor och förtydliganden
								Produkt	Verksamt ämne	
Råg, rågvete, vete, korn, havre	Fält	Mot grönskott och axgroning	Bomspruta	Från BBCH 89	1		10	4 L/ha	1,44 kg glyfosat/ha	Skörden från behandlade grödor får endast användas för foderändamål, men inte som foder till får eller fjäderfå, om dosen produkt överstiger 1,5 L/ha. Skörden får även användas för framställning av etanol för tekniskt bruk. Dispensen får användas även om glyfosat eller salter eller estrar av glyfosat använts på samma fält under våren 2023. Användningen enligt dispensen får inte kombineras med andra användningar av glyfosat eller salter eller estrar av glyfosat på samma fält under dispensperioden och resterande kalenderår 2023.

### Ytterligare villkor

Kategori	Villkor	Anmärkning
Personlig skyddsutrustning	Vid hantering av produkten ska skyddshandskar användas. Andra hälsoskyddsåtgärder får användas om de ger minst motsvarande skydd.	Villkoret är till för att skydda mot växtskyddsmedlets hälsorisker.
Anpassade skyddsavstånd vid spridning med bomspruta	Ett anpassat skyddsavstånd ska bestämmas med hjälp av Säkert växtskydds "Hjälpreda vid bestämning av anpassade skyddsavstånd. Lantbruksspruta med bom".	Villkoret är till för att skydda växter utanför fältet.